

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๕๒/๒๕๕๕

วันที่ ๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๕

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคชาติประชาธิปไตย

นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๓ ต่อศาลรัฐธรรมนูญ ขอให้ มีคำสั่งยุบพรรคชาติประชาธิปไตย ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบสรุปได้ว่า

๑. พรรคชาติประชาธิปไตยได้รับจัดสรรเงินสนับสนุนพรรคการเมืองในรอบปี ๒๕๕๖ จากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ตามโครงการหาสมาชิกเพิ่ม งบประมาณ ๑,๔๗๓,๐๐๐ บาท และโครงการอบรมผู้ปฏิบัติงานระดับสูง งบประมาณ ๓๐๐,๐๐๐ บาท

๒. พรรคชาติประชาธิปไตยได้จัดส่งรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนฯ ตามโครงการหาสมาชิกเพิ่ม โดยใช้เอกสารประกอบ ได้แก่ สำเนาใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษี เล่มที่/เลขที่ ๐๒๕๐/๑๔๕๐๑ ๐๒๕๓/๑๔๕๐๑, ๐๒๕๔/๑๔๕๓๑, ๐๓๐๓/๑๕๑๑๔, ๐๓๐๓/๑๕๑๔๘, ๐๓๐๔/๑๕๓๖๕, ๐๓๐๖/๑๕๒๕๕ ๐๓๐๑/๑๕๐๒๕, ๐๓๐๓/๑๕๑๑๓, ๐๓๐๓/๑๕๑๕๐ และ ๐๓๐๖/๑๕๒๕๔ รวม ๑๑ ฉบับ ซึ่งออกโดย บริษัท ไปติมาดี จำกัด รวมทั้งได้จัดส่งเอกสารประกอบรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนฯ ตามโครงการอบรมผู้ปฏิบัติงานระดับสูง งบประมาณ ๓๐๐,๐๐๐ บาท โดยใช้สำเนาใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษี เล่มที่/เลขที่ ๐๒๕๔/๑๔๖๕๑ และ ๐๒๕๔/๑๔๖๕๒ รวม ๒ ฉบับ ซึ่งออกโดยบริษัท ไปติมาดี จำกัด ยื่นต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง เมื่อวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๓

๓. สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ตรวจสอบเอกสารประกอบรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนพรรคชาติประชาธิปไตยทั้งสองโครงการดังกล่าวแล้ว พบว่า เอกสารประกอบรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนฯ ทั้งสองโครงการไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง จึงได้มีหนังสือถึงสำนักงานสรรพากร ภาค ๑ ตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารดังกล่าว ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้นำผลการตรวจสอบเอกสารประกอบรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนทั้งสองโครงการของสำนักงานสรรพากร ภาค ๑ เปรียบเทียบกับเอกสารประกอบรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคชาติประชาธิปไตย แล้ว พบว่า จำนวนเงินไม่ตรงกัน จึงให้บริษัท ไปติมาติ จำกัด (โรงแรม แกรนด์ ทาวเวอร์ อินน์ กรุงเทพฯ) จัดส่งสำเนาใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษี จำนวน ๑๓ ฉบับ พร้อมทั้งให้พรรคชาติประชาธิปไตยจัดส่งเอกสารต้นฉบับใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษี จำนวน ๑๓ ฉบับดังกล่าว

๔. บริษัท ไปติมาติ จำกัด ได้ชี้แจงว่าสามารถจัดส่งสำเนาใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษี ให้นายทะเบียนพรรคการเมืองได้เพียง ๑๒ ฉบับ เนื่องจากบริษัท ไปติมาติ จำกัด มีใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษี เล่มที่ ๐๒๕๐ สิ้นสุดที่เลขที่ ๑๔๕๐๐ และเริ่มใบกำกับภาษีใหม่ เล่มที่ ๐๒๕๑ เลขที่ ๑๔๖๐๑ ฉะนั้น บริษัท ไปติมาติ จำกัด จึงไม่มีใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษี เล่มที่ ๐๒๕๐ เลขที่ ๑๔๕๐๑ ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ขอตรวจสอบ สำหรับใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษี เล่มที่/เลขที่ ๐๓๐๑/๑๕๐๒๕ บริษัท ไปติมาติ จำกัด ชี้แจงว่า ได้ออกให้แก่ MR.SUN AI FANG เมื่อวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๔๖ ซึ่งตรงกับผลการตรวจสอบของสำนักงานสรรพากร ภาค ๑ โดยสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้นำข้อมูลของบริษัท ไปติมาติ จำกัด เปรียบเทียบกับสำเนาใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษี เล่มที่/เลขที่ ๐๓๐๑/๑๕๐๒๕ ของพรรคชาติประชาธิปไตย แล้วพบว่า พรรคชาติประชาธิปไตยได้แก้ไขเพิ่มเติมข้อความในใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษีดังกล่าวให้ผิดไปจากใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษี เล่มที่/เลขที่ ๐๓๐๑/๑๕๐๒๕ ที่ออกโดยบริษัท ไปติมาติ จำกัด

๕. พรรคชาติประชาธิปไตย ได้มีหนังสือชี้แจงต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองสรุปได้ว่า

๕.๑ พรรคชาติประชาธิปไตยหาต้นฉบับใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษี จำนวน ๑๓ ฉบับ แล้วไม่พบเอกสารดังกล่าว จึงให้นายชาญชัย วิบูลย์ธนรงค์ รองற்றுญิกพรรคไปแจ้งความเอกสารหาย ที่สถานีตำรวจนครบาลบางเขน เมื่อวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๗

๕.๒ พรรคชาติประชาธิปไตยได้มีหนังสือถึงบริษัท ไปติมาติ จำกัด เมื่อวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ เพื่อขอสำเนาใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษี ตั้งแต่เดือนกันยายน ๒๕๔๖ ถึงเดือนธันวาคม ๒๕๔๖ ซึ่งได้รับสำเนาใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษีจากบริษัท ไปติมาติ จำกัด จำนวน ๑๑ ฉบับ และได้ส่งหลักฐานดังกล่าวให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

๕.๓ พรรคชาติประชาธิปไตยชี้แจงว่า การรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุน ฯ ตามโครงการหาสมาชิกเพิ่ม มีค่าเอกสาร ๖๖,๐๐๐ บาท และค่าพาหนะผู้มาประชุม ๒๘๓,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงินค่าใช้จ่ายจริง ๓๔๙,๐๐๐ บาท ซึ่งมีเงินคงเหลือจำนวน ๕๐๖,๓๖๘.๗๖ บาท จะให้พรรคชาติประชาธิปไตยส่งคืนกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองเมื่อใด ขอให้แจ้งพรรคชาติประชาธิปไตย ทราบด้วย

๖. สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ตรวจสอบเอกสารแล้ว พบว่า

๖.๑ การตรวจสอบของสำนักงานสรรพากร ภาค ๑ ตรงกับเอกสารการชี้แจงของบริษัท ไปดีมาดี จำกัด โดยพบว่าใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษี เล่มที่/เลขที่ ๐๒๕๐/๑๔๕๐๑ ไม่สามารถตรวจสอบได้ และใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษี เล่มที่/เลขที่ ๐๓๐๑/๑๕๐๒๕ เป็นใบเสร็จที่ออกให้กับ MR.SUN AI FANG เป็นจำนวนเงิน ๓,๐๗๔ บาท มิใช่ออกให้พรรคชาติประชาธิปไตย

๖.๒ การชี้แจงของพรรคชาติประชาธิปไตยที่อ้างว่า เอกสารหาไม่พบนั้น ไม่น่าเชื่อถือเนื่องจากเอกสารการเงินของพรรคการเมืองต้องเก็บรักษาไว้มีกำหนด ๑๐ ปี ประกอบกับการรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคชาติประชาธิปไตยในรอบปี ๒๕๔๖ หัวหน้าพรรคชาติประชาธิปไตยได้ลงนามด้วยตนเอง และสำเนาใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษี เหนือบัญชีของพรรคชาติประชาธิปไตยลงนามรับรองสำเนาถูกต้องทุกฉบับ พรรคชาติประชาธิปไตยไม่สามารถชี้แจงเหตุผลที่ใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษี ๒ ฉบับมีจำนวนเกินความเป็นจริงได้ รวมทั้งจำนวนเงินที่พรรคชาติประชาธิปไตยรายงานมีมากกว่าจำนวนเงินที่จ่ายให้บริษัท ไปดีมาดี จำกัด เป็นเงิน ๑,๐๑๐,๖๐๒.๑๘ บาท

๖.๓ เมื่อเปรียบเทียบสำเนาใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษีที่พรรคชาติประชาธิปไตยได้จัดส่งเป็นเอกสารประกอบรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุน ฯ กับใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษีที่บริษัท ไปดีมาดี จำกัด ได้ส่งมา พบว่า มีการแก้ไขตัวเลข จำนวนเงินให้มากกว่าความเป็นจริง และมีการใช้ใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษีปลอม ๒ ฉบับ คือ เล่มที่/เลขที่ ๐๒๕๐/๑๔๕๐๑ และ ๐๓๐๑/๑๕๐๒๕

๗. นายทะเบียนพรรคการเมืองพิจารณาแล้วเห็นว่า พรรคชาติประชาธิปไตยได้จัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองในรอบปี ๒๕๔๖ ไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง เป็นการไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๒ อันเป็นเหตุให้ยุบพรรคตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง ได้

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมืองแล้วมีคำสั่งให้รับคำร้องไว้ดำเนินการตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๖ ข้อ ๑๒ และรับไว้พิจารณาวินิจฉัยพร้อมทั้งส่งสำเนาคำร้องให้พรรคชาติประชาธิปไตยทำคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา

พรรคชาติประชาธิปไตยได้ยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาต่อศาลรัฐธรรมนูญ ลงวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๘ สรุปได้ว่า

๑. พรรคชาติประชาธิปไตยได้ปฏิบัติตามต้องตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ แล้ว แต่มีข้อบกพร่องเล็กน้อยเกี่ยวกับบัญชีเท่านั้น และเมื่อนายทะเบียนพรรคการเมืองมีเหตุสงสัยพรรคชาติประชาธิปไตยจึงชี้แจงให้ทราบ ในกรณีตามคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมือง พรรคชาติประชาธิปไตย เห็นว่า เป็นความผิดพลาดบัญชีเพียงเล็กน้อยโดยมิได้จงใจทุจริตและเป็นการทำงานโดยสุจริตทั้งเป็นการใช้เงินในกิจการของพรรคการเมืองตามความจำเป็นตามโครงการที่นายทะเบียนพรรคการเมืองอนุมัติเท่านั้น ในส่วนที่เป็นค่าใช้จ่ายนอกจากโครงการนั้น คณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองไม่ได้ให้การสนับสนุน แต่พรรคชาติประชาธิปไตยจะต้องมีค่าใช้จ่ายในส่วนนี้ให้เพียงพอต่อการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองตามที่กฎหมายกำหนด เช่น การประชุมใหญ่สามัญของพรรคชาติประชาธิปไตย นายทะเบียนพรรคการเมืองไม่มีงบประมาณสนับสนุนในการประชุม นอกจากนี้ การจ่ายเงินค่าพาหนะตามระเบียบของนายทะเบียนพรรคการเมืองกำหนดให้จ่ายเป็นค่าพาหนะเดินทางไปกลับสำหรับผู้เข้าร่วมประชุมที่มีภูมิลำเนาในกรุงเทพฯ จำนวน ๑๐๐ บาทต่อคน และผู้ที่มีภูมิลำเนาต่างจังหวัด ๕๐๐ บาทต่อคน สำหรับผู้ที่อยู่ห่างไกล เช่น จังหวัดในภาคเหนือ ภาคใต้ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จะมีค่าใช้จ่ายมากกว่าจำนวนตามที่ระเบียบกำหนดไว้ พรรคชาติประชาธิปไตยต้องจ่ายเงินชดเชยให้เพียงพอเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของสมาชิกที่เดินทางมาร่วมประชุม รวมทั้งค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ของพรรคที่ไม่สามารถชี้แจงในระเบียบและรายละเอียดให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบได้ จึงเกิดความผิดพลาดโดยไม่ได้ตั้งใจ

๒. พรรคชาติประชาธิปไตยได้มอบให้กรรมการระดับสูงของพรรครับผิดชอบในการลงรายการบัญชีและแสดงยอดการใช้จ่ายเงินของพรรคชาติประชาธิปไตยที่ได้ใช้จ่ายไป แต่ใบเสร็จรับเงินบางรายการไม่ตรงตามที่นายทะเบียนพรรคการเมืองกำหนดไว้ จึงได้จัดการลงรายการให้ครบถ้วนตามจำนวนเงินที่พรรคชาติประชาธิปไตยจ่ายไปจริง ส่วนเอกสารใบเสร็จรับเงินอาจผิดพลาดได้เพราะมีเหตุจำเป็นในการใช้เงินตามกฎหมาย และเห็นว่าความผิดพลาดทางหลักฐานใบเสร็จรับเงินไม่ถือเป็นความผิดตามมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ อันจะถือเป็นเหตุให้ยุบพรรคชาติประชาธิปไตย ทั้งเงินที่พรรคชาติประชาธิปไตยได้ใช้จ่ายไปนั้นเป็นจำนวนไม่มากและมีการนำลงรายการหลักฐานทางบัญชีตามใบเสร็จรับเงินเพื่อให้ครบตามจำนวนที่พรรคชาติประชาธิปไตยได้ใช้จ่ายไป

๓. ตามคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมืองนั้น ปรากฏว่า พลตำรวจเอก วาสนา เพิ่มลาภ ประธานกรรมการการเลือกตั้ง โดยส่วนตัวไม่มีอำนาจยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคชาติประชาธิปไตยได้ เนื่องจากพลตำรวจเอก วาสนา เพิ่มลาภ มิได้กระทำในตำแหน่งหน้าที่ ประธานกรรมการการเลือกตั้งหรือในหน้าที่ของนายทะเบียนพรรคการเมือง เพราะตำแหน่งดังกล่าว เป็นนิติบุคคลตามที่กฎหมายกำหนดไว้ ด้วยเหตุผลดังกล่าว พรรคชาติประชาธิปไตยจึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญ ยกคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมือง

ศาลรัฐธรรมนูญให้โอกาสคู่กรณีชี้แจงด้วยวาจา เมื่อวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ได้รับความสรุป เช่นเดียวกับคำร้องและคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา และรับคำแถลงการณ์ปิดคดีเป็นหนังสือของคู่กรณีไว้ในสำนวน เพื่อประกอบการพิจารณา

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบของนายทะเบียนพรรคการเมือง คำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาและเอกสารประกอบของพรรคชาติประชาธิปไตย ตลอดจนคำชี้แจงด้วยวาจาและ คำแถลงการณ์ปิดคดีเป็นหนังสือของคู่กรณีแล้ว มีประเด็นตามคำร้องที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาวินิจฉัยว่า กรณีมีเหตุที่จะยุบพรรคชาติประชาธิปไตยตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) เนื่องจากพรรคชาติประชาธิปไตยไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๖๒ ตามคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมืองหรือไม่

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑

มาตรา ๖๒ บัญญัติว่า “พรรคการเมืองที่ได้รับเงินสนับสนุนต้องใช้จ่ายเงินสนับสนุนให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในส่วนนี้ และจะต้องจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทิน ให้ถูกต้องตามความเป็นจริงและยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในเดือนมีนาคมของปีถัดไป”

มาตรา ๖๕ บัญญัติว่า “พรรคการเมืองย่อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้”

- (๑) มีเหตุต้องเลิกตามข้อบังคับพรรคการเมือง
- (๒) มีจำนวนสมาชิกเหลือไม่ถึงสิบห้าคน
- (๓) มีการยุบพรรคการเมืองไปรวมกับพรรคการเมืองอื่นตามหมวด ๕
- (๔) มีคำสั่งศาลรัฐธรรมนูญยุบพรรคการเมือง
- (๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๕ หรือมาตรา ๖๒

เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่าพรรคการเมืองใดมีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๕) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่าเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรคการเมืองตามคำร้องของนายทะเบียน ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรคการเมืองนั้น

ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคการเมืองใดแล้วให้นายทะเบียนประกาศคำสั่งยุบพรรคการเมืองนั้นในราชกิจจานุเบกษา”

ข้ออ้างของพรรคชาติประชาธิปไตยที่ว่า ผู้ร้อง คือ พลตำรวจเอก วาสนา เพิ่มลาภ ประธานกรรมการการเลือกตั้ง ไม่มีอำนาจร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคชาติประชาธิปไตย เพราะมิใช่ การกระทำในตำแหน่งหน้าที่ของประธานกรรมการการเลือกตั้ง หรือในหน้าที่ของนายทะเบียนพรรคการเมือง เนื่องจากการดำรงตำแหน่งประธานกรรมการการเลือกตั้งก็ดี นายทะเบียนพรรคการเมืองก็ดี เป็นตำแหน่ง ของนิติบุคคลตามที่กฎหมายกำหนดไว้ จึงมิใช่อำนาจหน้าที่โดยส่วนตัวของพลตำรวจเอก วาสนา เพิ่มลาภ ที่จะดำเนินการได้ นั้น พิจารณาแล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๔ บัญญัติว่า “ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ “นายทะเบียน” หมายความว่า นายทะเบียนพรรคการเมือง” มาตรา ๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ให้ประธานกรรมการ การเลือกตั้งเป็นนายทะเบียนมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้” และมาตรา ๖๕ วรรคสอง บัญญัติว่า “เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่าพรรคการเมืองใดมีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๕) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน ...” ดังนั้น เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่า พลตำรวจเอก วาสนา เพิ่มลาภ ซึ่งดำรงตำแหน่ง ประธานกรรมการการเลือกตั้งในขณะยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ จึงเป็นผู้ดำรงตำแหน่งนายทะเบียน พรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยพรรคการเมือง ฯ มาตรา ๖ วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา ๔ จึงมีหน้าที่ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่าพรรคการเมืองใด มีเหตุตามที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง ฯ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๑) (๒) (๓) หรือ (๕) และมาตรา ๖๕ วรรคสอง ข้ออ้างนี้จึงรับฟังไม่ได้

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่า พรรคชาติประชาธิปไตยได้นำสำเนาใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษี ของบริษัท ไปดีมาดี จำกัด เล่มที่/เลขที่ ๐๒๕๐/๑๔๕๐๑ จำนวนเงิน ๓๒๐,๐๐๐ บาท และเล่มที่/เลขที่ ๐๓๐๑/๑๕๐๒๕ จำนวนเงิน ๕๕,๐๐๐ บาท เพื่อเป็นหลักฐานประกอบรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุน

ของพรรคชาติประชาธิปไตยในรอบปี ๒๕๕๖ ตามโครงการหาสมาชิกเพิ่ม ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ตรวจสอบสำเนาใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษีดังกล่าวกับสำนักงานสรรพากร ภาค ๑ และบริษัท ไปติมาดี จำกัด แล้ว ปรากฏว่า ใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษี เล่มที่/เลขที่ ๐๒๕๐/๑๔๕๐๑ สำนักงานสรรพากร ภาค ๑ รายงานว่า ไม่พบเอกสารดังกล่าว และเล่มที่/เลขที่ ๐๓๐๑/๑๕๐๒๕ ออกให้ MR.SUN AI FANG จำนวนเงิน ๓,๐๗๔ บาท ส่วนบริษัท ไปติมาดี จำกัด รายงานว่า สำเนาใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษี เล่มที่/เลขที่ ๐๒๕๐/๑๔๕๐๑ ไม่สามารถจัดหาให้ได้ เนื่องจากใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษี สิ้นสุดที่เลขที่ ๑๔๕๐๐ และเริ่มเล่มใหม่ คือ เล่มที่ ๐๒๕๑ เลขที่ ๑๔๖๐๑ จึงไม่มีใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษี ดังกล่าว และเล่มที่/เลขที่ ๐๓๐๑/๑๕๐๒๕ นั้น ออกให้ MR.SUN AI FANG จำนวนเงิน ๓,๐๗๔ บาท ซึ่งตรงกันกับรายงานของสำนักงานสรรพากร ภาค ๑ การที่พรรคชาติประชาธิปไตยได้นำสำเนาใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษีที่มีจำนวนเงินไม่ตรงกับเอกสารที่บริษัท ไปติมาดี จำกัด ออกให้ รวมทั้งไม่ตรงกับที่รายงานการตรวจสอบของสำนักงานสรรพากร ภาค ๑ เพื่อเป็นหลักฐานประกอบรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนพรรคชาติประชาธิปไตยในรอบปี ๒๕๕๖ จึงเป็นกรณีที่พรรคชาติประชาธิปไตยมิได้จัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินให้ถูกต้องตามความเป็นจริง ส่วนคำชี้แจงของพรรคชาติประชาธิปไตยที่ว่าเอกสารใบเสร็จรับเงินผิดพลาดเพราะมีเหตุจำเป็นในการใช้เงินตามกฎหมายเป็นจำนวนเงินไม่มากและมีการลงรายการทางบัญชีตามใบเสร็จรับเงินตามจำนวนที่พรรคชาติประชาธิปไตยได้ใช้จ่ายไป ไม่ถือเป็นความผิดตามมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ไม่อาจรับฟังได้ ข้อเท็จจริงจึงรับฟังได้ตามคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมืองว่าพรรคชาติประชาธิปไตยมิได้จัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคชาติประชาธิปไตยในรอบปีปฏิทินให้ถูกต้องตามความเป็นจริง ตามที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๒ บัญญัติไว้ กรณีจึงมีเหตุให้ยุบพรรคชาติประชาธิปไตย ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ จำนวน ๑๓ คน คือ นายผัน จันทรปาน นายจิระ บุญพจนสุนทร นายจุมพล ณ สงขลา นายนพดล เสงเจริญ นายปรีชา เฉลิมวณิชช์ นายมงคล สระฐาน นายศักดิ์ เตชะชาญ นายสุธี สุทธิสมบูรณ์ พลตำรวจเอก สุวรรณ สุวรรณเวช นายสุวิทย์ ชีรพงษ์ นางสาวนีย์ อัสวโรจน์ นายอภัย จันทนจุลกะ และนายอุระ หวังอ้อมกลาง วินิจฉัยให้ยุบพรรคชาติประชาธิปไตยตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) และวรรคสอง

ส่วนตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ จำนวน ๑ คน คือ นายมานิต วิทยาเต็ม วินิจฉัยไม่ยุบพรรคชาติประชาธิปไตย เนื่องจากการรวมตัวของประชาชนในการจัดตั้งพรรคการเมืองเพื่อแสดงเจตนารมณ์ทางการเมืองเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ การที่กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองกำหนดให้การสนับสนุนทางการเงินแก่พรรคการเมืองนั้น ควรมีวิธีการตรวจสอบควบคุม หากมีการใช้เงินไม่ถูกต้องก็ควรงดการสนับสนุนและเรียกเงินคืน พร้อมทั้งดำเนินคดีแพ่งและคดีอาญาตามลักษณะและพฤติการณ์ของการกระทำความผิด การที่มีบทบัญญัติให้ยุบพรรคการเมืองนั้น เป็นการบังคับเกินกว่าเหตุ ทำให้เกิดความเสียหายและเดือดร้อนแก่ผู้บริหารพรรคและสมาชิกที่ไม่เกี่ยวข้อง จึงเป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ขัดต่อเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ ศาลรัฐธรรมนูญไม่พึงรับบังคับให้

โดยเหตุผลดังได้วินิจฉัยข้างต้น ศาลรัฐธรรมนูญจึงอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง สั่งให้ยุบพรรคชาติประชาธิปไตย

นายผัน จันทรปาน

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ปฏิบัติหน้าที่

ประธานที่ประชุมคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายจิระ บุญพจนสุนทร

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายจุมพล ณ สงขลา

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายนพดล เสงเจริญ

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายปรีชา เฉลิมวณิชย์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายมงคล สระฐาน

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายมานิต วิทยาเต็ม

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายศักดิ์ เตชะชาญ

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายสุธี สุทธิสมบุรณ์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

พลตำรวจเอก สุวรรณ สุวรรณเวโช

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายสุวิทย์ ธีรพงษ์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นางเสาวนีย์ อัสวโรจน์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายอภิรักษ์ จันทนกุลกะ

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายอูระ หวังอ้อมกลาง

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ